

Pārskats
par projekta Nr. 1DP/1.1.1.2/13/APIA/VIAA/052
„Vitālu egļu audžu izaudzēšanas ekoloģiskie un tehnoloģiskie aspekti”
darba grupas paveikto
2014. gada 1. ceturksnī

2.1. Veikta otrās vecum klases egļu audžu inventarizācija, vērtējot to piemērotību parauglaukumu izveidei un veģetācijas novērtēšanai: iespējamās iepriekš veiktās saimnieciskās darbības pazīmes, audzes biežumu un augsnes vienmērību (ievācot un analizējot paraugus) (1. att.).

1. attēls. Stādīta otrās vecumklases egļu audze ar augstu saglabāšanos un zemu augsnes mainību 0,5 ha platībā, piemērota parauglaukumu ierīkošanai.

Parauglaukumos veikta kokaudzes taksācijas rādītāju uzmērīšana. Tāpat veikta parauglaukumu izvēle 1. vecumklases audzēs, kur iespējama paaugas koku vērtēšana, tai skaitā salīdzinājumā ar stādītajiem kokiem (2. att.).

2. attēls. Stādītās (priekšplānā, augsne sagatavota vagās) un paaugas (fonā) egles vienā un tajā pašā jaunaudzē.

Pārskata periodā veikta iepriekš ierīkotajos (uzmērītajos) parauglaukumos plānoto darbu metodikas sagatavošana, kā arī iepriekšējo mērījumu datu par dažādām meža ekosistēmas komponentēm auglīgajos meža tipos apkopošana.

2.2. Pārskata periodā, vērtējot iespējas efektīvu egļu audžu atjaunošanas tehnoloģiju izstrādei, veikta zinātnisko publikāciju analīze par augsnes sagatavošanu apvērstās velēnās. Lai nodrošinātu bāzi empīrisku datu ievākšanai, veikta informācijas apzināšana par platībām, kur augsne egļu stādīšanai iepriekš sagatavota ar kupicotāju, platību apsekošana, vērtējot to izmantošanas iespējas, kā arī kontroles platību (egles dabiskā atjaunošanās un atjaunošana stādot vagās) izvietojuma iespējas līdzīgos augsnes un meteoroloģiskajos apstākļos. Veikta literatūras un programmatūras analīze, plānojot hronometrāžas eksperimentu. Platībās ar dažādu augsnes sagatavošanu veikta augsnes un biomasas dažādās sadalīšanās stadijās (3. att.), kā arī nobiru paraugus; tāpat veikta gaisa un augsnes temperatūras un mitruma datu ievākšana.

3. attēls. Egles biomasas dažādās sadalīšanās stadijās.

2.3 Pārskata periodā, izstrādājot risinājumus egļu audžu vitalitātes paaugstināšanai, veikta metodikas sagatavošana un augsnes paraugu ievākšana mežaudzēs ar dažādiem apsaimniekošanas režīmiem (kopumā 4 eksperimentālie objekti, katrā 4 atkātojumi, katrā 10 paraugi). Veikta augsnes paraugu granulometriskā sastāva analīze, uzsākta to ķīmiskā sastāva noteikšana – makroelementi, organiskais ogleklis, iegūstot datus vērtējumam par iespējamo atsevišķu elementu īpatsvara palielināšanas ietekmi.

2.4 Pārskata periodā turpināta iepriekš ievākto koksnes paraugu no dažādā (meža tips, vidējais pieaugums) egļu audzēm ar dzīvnieku bojājumiem, analīze, klasificējot sēņu sugu sastāvu un vērtējot to iespējamo ietekmi, kā arī salīdzinot ar neinficētiem (kontroles) paraugiem. Sākotnējie rezultāti liecināja, ka datu kopa nav pietiekama secinājumu izdarīšanai un projektā paredzēto zinātnisko publikāciju sagatavošanai, tādēļ pārskata periodā veikta papildus paraugu ievākšana, izvēloties salīdzinājuma ar egli arī citas skuju koku sugas audzēs ar dzīvnieku bojājumiem (4. att.).

Veikta kartogrāfiskā materiāla sagatavošana, audžu apsekošana un paraugu ievākšana meža apsaimniekošanas pasākumu ietekmes uz koksnes kvalitāti (īpašībām) vērtēšanai mežaudzēs, kur audzes biezuma samazināšana veikta vidēji 5 gadus iepriekš. Uzsākta iegūto paraugu koksnes apstrāde: slīpēšana, mitruma, blīvuma analīze.

(a)

(b)

4. attēls. Pārnadžu bojājumu vērtēšana tas egles (a) un citu skuju koku sugu (b) jaunaudzēs kokiem, no kuriem tiek ievākti paraugi sēņu sugu sastāva analīzei.

2.5 Veikta datu ievākšana un apstrāde, paredzot analīzes rezultātus izmantot projektā paredzēto publikāciju nu ziņojumu sagatavošanai turpmākajos pārskata periodos.